

Wieczory pełne muzykalnych dam

Znakomita pianistka Plamena Mangova będzie w niedzielę o godz. 20 solistką w Koncercie fortepianowym Es-dur „Jeunehomme” Mozarta, a występ z jej udziałem zakończy 16. Festiwal Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale” (29 czerwca-15 lipca). Orkiestrę Kameralną „Wratislavia” poprowadzi gościnnie Vladimir Kiradjiev. Artyści wystąpią na dziedzińcu wrocławskiego Arsenału w ramach „Wieczoru Bułgarskiego”, dziś natomiast czeka nas jeszcze „Wieczór Fiński”, który rozpocznie się również o godz. 20.

To już ostatnia okazja w tym roku, aby posmakować piękna muzyki kameralnej – orkiestrowej i kwartetowej – na zabytkowym, urokliwym dziedzińcu Arsenału przy ulicy Cieszyńskiego 9, zawsze o wieczornej porze, gdy nawet najtęższy upał słabnie, a przy dźwiękach utworów różnych kompozytorów powoli zapada zmierzch. Okazja to niezwykła, bo przecież nieczęsto słuchamy Mozarta czy Sibeliusa, spoglądając na przelatujący nad głową samolot lub podziwiając śpiew ptaków, które swoim zwyczajem dodają do koncertów „coś od siebie”. Pod tym względem „Wieczory w Arsenale” to festiwal jedyny w swoim rodzaju.

Mozart i kobiety

Na tegorocznym festiwalu, poświęconym „Wieczorom Narodów” wysłuchaliśmy jak dotąd utworów i artystów litewskich, norweskich, kolumbijskich, hiszpańskich, portugalskich i polskich. Dużym wydarzeniem był koncert muzyki fado, a powiew egzotyki oraz dużą porcję optymizmu i temperamentu zapewнили członkowie Orkiestry Kameralnej „Serenata Colombiana” z dalekiej Kolumbii.

Silnie w tym roku zaznaczył się podczas „Wieczorów w Arsenale” nurt kobiecy, ponieważ zaprezentowało się wiele artystek, które zdominowały program imprezy. Również dwa ostatnie koncerty – dzisiejszy i niedzielny – będą niemal w całości należały do pań. Dziś na festiwalowej estradzie o godz. 20 wystąpi zespół „The Tempera Quartet”, który będzie gospodarzem „Wieczoru Fińskiego”. Tworzą go cztery wybitne instrumentalistki z Finlandii. Z kolei gwiazdą finałowego koncertu będzie

w niedzielę znakomita, choć dość mało jeszcze znana w Polsce bułgarska pianistka Plamena Mangova, prawdziwa mistrzyni fortepianu, którą usłyszymy w muzyce Mozarta. I być może w wirtuozowskich bisach, jeśli tylko wrocławska publiczność potrafi zachęcić do nich tę świetną artystkę.

„Eroica Mozarta” w Arsenale

W styczniu 1777 r. 21-letni Wolfgang Amadeus Mozart komponuje dzieło, które jako jedno z pierwszych stanie się świadectwem geniuszu młodego kompozytora z Salzburga. Jest nim nowatorski pod względem formy i harmonii Koncert fortepianowy Es-dur KV 271 zwany *Jeunehomme*. Po raz pierwszy w tym utworze prawdziwie symfonicznie potraktowana orkiestra ma tutaj do zrealizowania trudną interpretacyjnie i technicznie partię. Towarzyszy jej błyskotliwa, wirtuozowska partia fortepianu. Urzeka pogodnie w nastroju, błyskotliwe allegro sonatowe (I część) oraz niezwykle *Andantino* – minorowa, poruszająca część druga. To tutaj Mozart zaskoczy słuchaczy, traktując w pewnym momencie fortepiano jako akompaniament dla orkiestry. W innym miejscu solista dialoguje z zespołem.

Trudne technicznie, radosne *Rondo* (III część) ujmuje przepięknym menuetem w tonacji As-dur, umieszczonym w jednym ze środkowych epizodów całości. Chciałoby się więcej wiedzieć o tajemniczej pianistce, z myślą o której powstał ten utwór. Niestety jednak wiemy na ten temat wciąż mało. O mademoiselle „Jenomie” Mozart wspomina bardzo krótko w swoich listach. Kim była ta tajemnicza dama? Jak grała, skoro Mozart

Plamena Mangova, laureatka II nagrody Konkursu im. Królowej Elżbiety Belgijskiej w roku 2007, bułgarska pianistka młodego pokolenia, słynąca z niezwyklej precyzji technicznej, wirtuozerii oraz głębi interpretacji. Występowała w najbardziej prestiżowych salach – od Europy po Tokio i Koreę Południową. W 2007 r. otrzymała nagrodę francuskich krytyków Diapason d'Or za nagranie muzyki fortepianowej Szostakowicza.

Grała również w towarzystwie słynnych orkiestr i znanych dyrygentów. Oprócz zamiłowania do wykonawstwa muzyki solowej Mangova występuje też jako muzyk-kameralista z tak słynnymi artystami jak choćby Maria João Pires, Boris Berezovsky, Alexander Knyazev czy Ysaÿe String Quartet.

Po występie we Wrocławiu artystka ponownie gościć będzie w najbardziej znanych salach koncertowych świata, m.in. w Queen Elisabeth Hall w Londynie oraz Arts Center w Seulu.

Agnieszka Misiak

zdecydował się napisać dla niej tak trudny koncert, że słynny biograf Wiedeńczyka – Albert Einstein nazwał go „*Eroiką* Mozarta”? Dziś już raczej wszystkich szczegółów nie poznamy. Najprawdopodobniej chodzi tu o Victoire Jenamy, córkę Jeana George'a Noverre – tancerza i przyjaciela Mozarta. Piękne jednak jest to, że na finałowym koncercie „Wieczorów w Arsenale” w niedzielę arcydzieło Mozarta zabrzmi w wykonaniu nie mniej zdolnej damy fortepianu – wspaniałej, młodej bułgarskiej pianistki – Plameny Mangovej, której interpretacje zawsze oczarowują słuchaczy.

Artur Bielecki, Agnieszka Misiak

Z kraju „Kalevali”

Wybitny zespół kameralny „The Tempera Quartet” zaprezentuje dziś o godz. 20 muzykę kompozytorów z Finlandii.

„The Tempera Quartet” będzie gospodarzem „Wieczoru Fińskiego”. Zespół tworzą cztery fińskie instrumentalistki: Laura Vikman, Silva Koskela, Tiila Kangas i Ulla Lampela. Jest to już drugi na tegorocznym festiwalu kobiecy kwartet smyczkowy. Zespół powstał przed piętnastu laty i szybko zdobył w Finlandii pozycję wybitną, a już w sezonie 2000/2001 został wybrany do programu „Rising Stars” prowadzonego przez European Concert Hall Organization.

Artystki grają na wspaniałych instrumentach, będzie można zobaczyć i przede wszystkim usłyszeć skrzypce Andrei Guarneriego z 1680 r., altówkę Felice Guadagniego z 1856 r. oraz wiolonczelę Claude'a Pierray'a z początku XVIII wieku.

W wykonaniu tego wybitnego zespołu zabrzmią utwory kameralne kompozytorów fińskich. Usłyszymy Kwartet smyczkowy d-moll op. 56 „Voces intimaæ” (Głosy intymne) Jeana Sibeliusa, a także dzieła Erkki Melartina – dyrygenta, malarza, filozofa i pisarza muzycznego żyjącego w latach 1875-1937 oraz Pehra Henrika Nordgre-na, kompozytora zmarłego w 2008 r., inspirowanego się m.in. kulturą Japonii.

Artur Bielecki

PROGRAM WIECZORY NARODÓW

 FIŃSKI
13.07 • (piątek) godz. 20

The Tempera Quartet (Finlandia)

E. Melartin – IV Kwartet smyczkowy F-dur op. 62

P. H. Nordgren – XI Kwartet smyczkowy op. 144

J. Sibelius – Kwartet smyczkowy d-moll op. 56

Voces intimaæ

 BULGARSKI
15.07 • (niedziela) godz. 20

Plamena Mangova – fortepian (Bułgaria)

Orkiestra Kameralna Wratislavia

Vladimir Kiradjiev – dyrygent (Bułgaria)

K. Kjurkcijski – Aria na orkiestrę smyczkową

W. A. Mozart – Koncert fortepianowy Es-dur KV 271

Jeunehomme

M. Goleminov – 5 Szkiców na orkiestrę smyczkową

V. Kazandjiev – *Obrazki z Bułgarii*

BILETY

Normalny 35 zł, ulgowy 27 zł.

**Przy zakupie biletów w
Festiwalowej Kasie Internetowej
www.wieczorywarsenale.pl
obowiązuje 5% rabatu!!**

Zespół „The Tempera Quartet”

Obrazki z Bułgarii

Przed nami końcówka festiwalu. W niedzielę – oprócz występu znakomitej Plameny Mangovej w jednym z najpiękniejszych koncertów Mozarta – Orkiestra Kameralna Wratislavia zaprezentuje dzieła kompozytorów bułgarskich. W roli dyrygenta wystąpi gościnnie Vladimir Kiradjiev.

Od lat Polacy wyjeżdżali do Bułgarii na wakacje. Przyciągała nas piękna pogoda, ciepłe Morze Czarne, smaczne owoce i oczywiście atrakcyjne ceny wczasów. Czy wiedzieliśmy coś o bułgarskiej muzyce? Niewiele. Finałowy koncert Festiwalu Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale” będzie dla nas świetną okazją do poznania utworów cenionych i jakże znanych bułgarskich kompozytorów.

Kompozytorzy operowi

Bardzo często kompozytorzy, aby nabrać odpowiedniej wrażliwości i doświadczenia muzycznego, muszą zetknąć się ze sztuką sceniczną. Stąd tak wielu z nich decyduje się na pracę w charakterze dyrygentów czy nawet dyrektorów teatrów operowych. Wiedza zdobyta przez lata pracy w operze owocuje później nie tylko w ich twórczości scenicznego, ale również w utworach orkiestrowych i kameralnych. Tak było niewątpliwie w przypadku Krasimira

Kjurkcijskiego – bułgarskiego twórcy oper i dzieł scenicznych (m.in. opera w 5 obrazach – *Jula*, balet – *Kozijat rog*). Artysta ten tak bardzo fascynował się gatunkami muzyki wokalnie-instrumentalnej, że próbował przenosić je czasem na twórczość typowo instrumentalną. W Arsenale usłyszymy jego *Arię na orkiestrę smyczkową*.

Marin Petrov Goleminov – kompozytor, ale również skrzypek, dyrygent i pedagog, oprócz pracy dydaktycznej w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Sofii pełnił również funkcję dyrektora tamtejszej Opery. Dzieła Goleminova często czerpią z bułgarskiego folkloru, zwłaszcza w warstwie rytmicznej i melodycznej. Czasem artysta skłania się jednak ku modernistycznemu traktowaniu tworzywa muzycznego. Na finałowym Wieczorze Bułgarskim usłyszymy jego cykl zatytułowany: *5 szkiców na orkiestrę smyczkową*.

Vladimir Kiradjiev – dyrygent

Cudowne dziecko

Vassil Kazandjiev – ostatni z bułgarskich kompozytorów prezentowanych na finałowym koncercie już od dziecka grał na instrumentach i komponował. Pierwsze kompozycje stworzył mając zaledwie 10 lat. Najslawniejszą nagrodą kompozytorską, jaką otrzymał, była nagroda na VI Międzynarodowym Festiwalu Młodzieży w Moskwie w 1957 roku, za *Symphonietę* na wielką orkiestrę. Przewodniczącym jury tego konkursu był bowiem sam Dy-mitr Szostakowicz.

Vassil Kazandjiev również był związany z operą. W zasadzie można powiedzieć, że jego kariera artystyczna rozpoczęła się w Operze Narodowej w Sofii. Później założył zespół Sofia Soloists Chamber Ensemble, z którym występował z powodzeniem w wielu krajach. Kazandjiev, jako główny dyrygent bułgarskiego Radia, był chwalony za profesjonalizm i kulturę muzyczną oraz intuicję wykonawczą. Gościł w niemal w każdym kraju europejskim, poza tym w USA, Kanadzie, Afryce, Japonii i Korei Południowej. To jeden z najbardziej utalentowanych kompozytorów bułgarskich – twórca dzieł symfonicznych i kameralnych. W Arsenale usłyszymy jego słynne *Obrazki z Bułgarii*.

Agnieszka Misiak